

WPROWADZENIE

Przyszło nam żyć w czasach agresywnych sporów, w których każdy uważa, że tylko on ma monopol na prawdę, że racja musi być po jego stronie. Toczące się monologi, często zabarwione złośliwymi komentarzami, daleko odbiegają od zdolności do wczuwania się w punkt widzenia drugiej osoby. Dlatego dziś potrzeba nam - jak zdrowego powietrza - autentycznego dialogu, którego należy się uczyć. Ten proces edukacji winni wziąć na swoje barki rodzice, nauczyciele, katecheci, a także środki masowej komunikacji. Trzeba sobie bowiem zdawać sprawę, że dialog jest trudną sztuką zmierzającą do porozumienia ludzi ze sobą. Wymaga on kształtowania postaw skromności i pokory, taktu i kultury, cierpliwości, zaufania do drugiego człowieka, podmiotowego podejścia do każdej osoby.

Taką edukacyjną formę uczenia się sztuki dialogu pełnią także książki poświęcone temu problemowi. Dobrze się zatem stało, że na rynku wydawniczym ukazała się interesująca pozycja z tego zakresu, pozycja, która dialogowi nadaje status wartości. Autorem tej książki jest ksiądz z doskonałym przygotowaniem pedagogicznym (studia doktoranckie z pedagogiki religijnej), który całym dotychczasowym życiem zawodowym potwierdzał, iż jest człowiekiem dialogu. Zarówno jako wizytator katechetyczny, jak i jako dyrektor Zespołu Szkół Katolickich im. Świętej Rodziny, a potem jako dyrektor Szkoły Polonijnej w Rzymie dawał praktyczny przykład realizacji wszystkich zasad prowadzących do prawidłowej komunikacji, właściwych relacji interpersonalnych, których zwieńczeniem jest dialog.

Książka ks. dra Piotra Studnickiego ma charakter interdyscyplinarny, sięgający zarówno do przesłanek filozoficznych, jak i teologicznych oraz pedagogicznych. Daje ona wyczerpującą odpowiedź, na szereg istotnych pytań takich jak: czym jest dialog, jaka jest jego istota z punktu widzenia filozofii oraz teologii, na czym polega dialogiczny charakter komunikacji interpersonalnych, jakie są podstawy dialogu w edukacji oraz jakie warunki należy spełnić by móc osiągnąć pełnię dialogu? Są to ważne pytania, powiedziałbym, kluczowe kwestie wprowadzające Czytelnika w samo źródło prawdy o dialogu. Takie ujęcie dialogu - w toku którego następuje wymiana myśli, jest zapewniony kontakt intelektualny i emocjonalny pomiędzy uczestnikami rozmowy, szanowana jest podmiotowość jego uczestników, wczuwanie się w świat partnerów dialogu, rozumienie ich, gotowość do odstąpienia od własnego stanowiska w świetle przedstawionych argumentów – daje podstawę do potraktowania dialogu jako wartości. W dialogu chodzi bowiem o udostępnienie swoich przekonań partnerom w taki sposób, aby ułatwić im ich zrozumienie i ewentualne przyjęcie. Mamy się wzajemnie wzbogacać przez lepsze i bardziej wnikliwe rozumienie dobra i zła, a także poznanie wartości, które ktoś inny lepiej niż my rozumie i realizuje. Chodzi również o to, by znaleźć bądź poszerzyć to, co jest wspólne, co może stanowić podstawę współdziałania.

Prawidłowe prowadzenie dialogu, które ukazuje nam Autor, daje szansę odkrywania nowych wartości, oddzielenie różnic pozornych od istotnych, daje zatem

szansę do współpracy i współdziałania prowadzącego do zbliżenia się do prawdy. Książkę tę gorąco polecam studentom teologii, jak i pedagogiki, a także rodzicom i nauczycielom. Polecam wszystkim tym, którzy chcą wzbogacić swoją wiedzę o dialogu.

Prof. dr hab. Marian Śnieżyński